

Růžena Jordánová

Scénář k audioreportáži

Paní **Růžena Jordánová** z Jalubí u Uherského Hradiště se narodila v roce 1951 a dnes je jí 74 let. Její tatínek Jan Jordán, narozený roku 1910, a maminka Marie, narozená roku 1912, se brali krátce před vypuknutím druhé světové války.

„Měli pět hektarů pole, starý dům, rozestavěnou stodolu a museli splácet dědické podíly tatínkovým sestrám.“

V roce 1941 se jim narodil syn Pavel a i když museli tvrdě pracovat a starat se o hospodářství, dělali to s láskou. Po válce se ale k moci dostali komunisté. Když začala kolektivizace, tatínka paní Jordánové přesvědčovali, aby vstoupil do JZD. On ale odmítl.

„Byl uvězněn do věznice v Uherském Hradišti jako mnoho dalších zemědělců.“

Po třech měsících věznění v roce 1949 byl propuštěn, ale vrátil se úplně jiný člověk.

„Nebyl tak veselý, jak býval dřív, plný života a optimismu, ale byl sklíčený, neklidný, říkal, že podruhé už ho živého do vězení nedostanou.“

Na jaře roku 1951 se situace vyhroutil. Tentokrát už chtěl komunistický režim celou rodinu zlikvidovat úplně.

„Když se tatínek vracel z pole, čekalo na něho StB a černá šestsettrojka.“

Pokynuli mu, aby s nimi odjel. On jim řekl, že jenom odstrojí koně a odvede je do maštale a pojede s nimi. Jakmile ale zašel za vrata, dostal se na dvůr, utekl za humna a do polí.

„Čtyři měsíce ho maminka neviděla. Schovával se v polích, v lese, v chatkách a v červenci 1951 jsem se narodila já.“

Jen si to představte. Tatínek na útěku, maminka s desetiletým synem a čerstvě narozenou dcerkou neustále pod dohledem StB.

„Asi za tři týdny po mém narození se tatínek ukázal mamince ve stodole, když tam šla na seno. Byl špinavý, otrhaný, podřený, strašně se ho lekla a prosila ho, ať se raději udá.“

„Říkal, že se raději zastřelí, než aby šel znovu do vězení.“

„Chtěl vidět, jaká se mu narodila holčička. Maminka mě zabalila do deky, stoupla si na dvoře pod světlo a on se díval ze stodoly na mě. Asi z padesáti metrů. To se viděli s maminkou naposledy.“

Pak už panu Jordánovi nezbývala jiná možnost, než se pokusit o emigraci.

„Měl domluvené s kamarádem, že ho odveze v lokomotivě zahrabaného v uhlí přes hranice.“

„Tatínek v Rakousku vyskočil z té lokomotivy a zlomil si nohu, takže se dobelhal na faru, kde mu pomohli.“

Čtrnáct měsíců žil v Salzburku a na podzim roku 1952 odletěl letadlem americké společnosti do USA spolu s dalšími 59 emigranty.

Po přiletu do USA se Jan Jordán dostal až na západní pobřeží do Los Angeles, kde pracoval jako školník. Rodina, která zůstala v Československu, ale prožívala velmi těžké období.

„Nejhůř na tom byla maminka. Všechno nám zebrale. Koně, povozy, dům, který jsme si museli koupit, pokud jsme v něm chtěli bydlet.“

„StB nás neustále hlídala.“

„Mohl být tak rok 1955, kdy k nám StB chodila, nosili mi čokolády a ptali se mě, kde mám toho tatínka svého. A já, protože jsme měli tatínkovu fotku v kredenci za sklem, tak jsem jim vždycky říkala, že je zavřený v tom kredenci.“

„Jednou, když maminka zase tři hodiny byla u výsledku, nervově se zhroutila, praskla jí cévka v mozku, zůstala strnulá, neschopná jakéhokoliv pohybu a ve velkých bolestech.“

Maminka se dlouho zotavovala. Přesto dokázala všem, kdo rodině ublížili, odpustit. Držela ji víra v Boha. V roce 1969 mohla paní Růžena i s maminkou poprvé letět do USA.

„Mojí rodiče se po osmnácti letech setkali a já jsem poprvé toho svého tatínka uviděla.“

Poté jezdila paní Růžena za tatínkem pravidelně. Když vážně onemocněl, opatrovala ho v Los Angeles až do jeho smrti v roce 1990.

„Já jsem ho dovezla v takové malé urničce domů a je pochovaný na jalubském hřbitově.“

A co by paní Jordánová přála svým rodičům, kdyby mohla vrátit čas?

„Aby se jim splnilo to, co chtěli. Chtěli hospodařit, chtěli žít v klidu, chtěli mít děti, krásnou rodinu.“

„Rodičů si strašně vážím a jsem šťastná, že to dokázali oba dva.“